

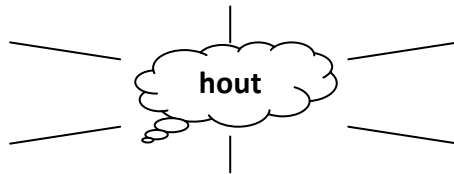
Naam:

Groep/klas:

Hout

Opgave 1 – Woordweb maken

Vul je woordweb met woorden uit het boek die passen bij het woord 'hout'.

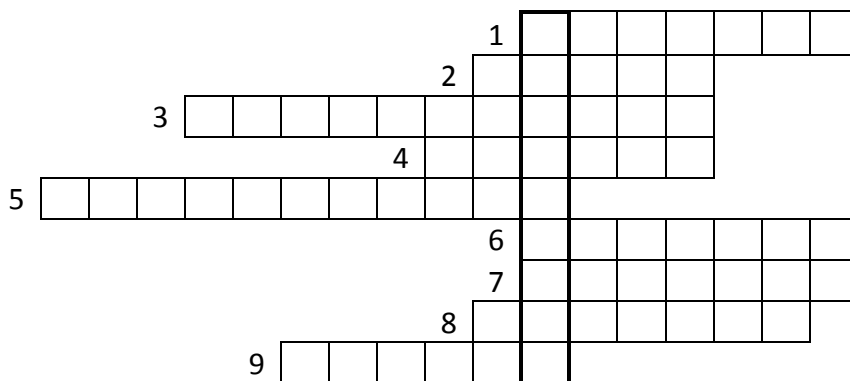

Opgave 2 – Puzzelen met woorden

Welk woord hoort waar? Kijk naar de omschrijvingen en vind het verticale woord.

houtzagerij | prieel | smelten | geaderd | triplex | rotten | parketvloer | pletten | board

1. ander woord voor platslaan
2. tot platen geperste houtvezels
3. een vloer van stroken hout
4. een soort tuinhuisje
5. een fabriek waar boomstammen tot planken worden gezaagd
6. door warmte zacht of vloeibaar worden
7. drie dunne laagjes hout die op elkaar zijn gelijmd
8. met grillige patronen
9. bederven door nat te worden

Het verticale woord is: _____

Opgave 3 – Synoniemen en tegenstellingen oefenen

Welke woorden horen bij elkaar? Dat zijn synoniemen. Verbind!

<i>materiaal</i>	-----	<i>spul</i>	-----	<i>materie</i>
impregneren		vloeibaar maken		natuur
duurzaam		doordrenken		zacht maken door opwarming
smelten		schors		permanent
bast		leefomgeving		schil
milieu		blijvend		doorweken

Naam:

Groep/klas:

Opgave 4 – Spelling en woordbouw oefenen

Welke woorden vormen met elkaar een samenstelling? Verbind!

naald ----- boom
 gras vloer
 hout woud
 parket spriet
 regen zagerij
 vuren hout

Wat hoort bij 'hout'? Vul de kolom in en kies uit:

blik | gerst | board | smelten | blokhut | plank | knikker | kaarsvet | boomstam

hout

Opgave 5 – Gatenteksten en zinsbouw oefenen

Welk woord hoort waar?

huis | nuttig | timmerman | gemakkelijk | zagen | allerlei | huis | hout

Hout is een _____ materiaal omdat het _____ in vorm is te hakken en te _____ .

Daardoor kun je er goed _____ dingen van maken. Een _____ heeft geleerd hoe hij _____ kan gebruiken bij het bouwen van een _____ .

Opgave 6 – Spreekwoorden oefenen

Er bestaan veel spreekwoorden en uitdrukkingen met het woord 'hout'.

Zet de letter achter het spreekwoord op de juiste plaats en vind het verborgen woord!

op een houtje bijten (r) | alle hout is geen timmerhout (d) | een houten Klaas (a) | van dik hout zaagt men planken (e) | uit het goede hout gesneden zijn (d) | op eigen houtje (e) | hout naar het bos dragen (g)

- __ overbodig werk doen
- __ overdrijven
- __ een stijf persoon
- __ niet alles is bruikbaar
- __ zonder overleg
- __ honger lijden
- __ beschikken over goede eigenschappen

Het verborgen woord is: _____ **Klaar? Tijd om na te kijken!**

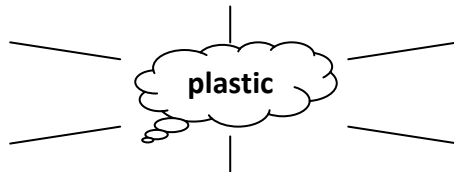
Naam:

Groep/klas:

Plastic

Opgave 1 – Woordweb maken

Vul je woordweb met woorden uit het boek die passen bij het woord 'plastic'.

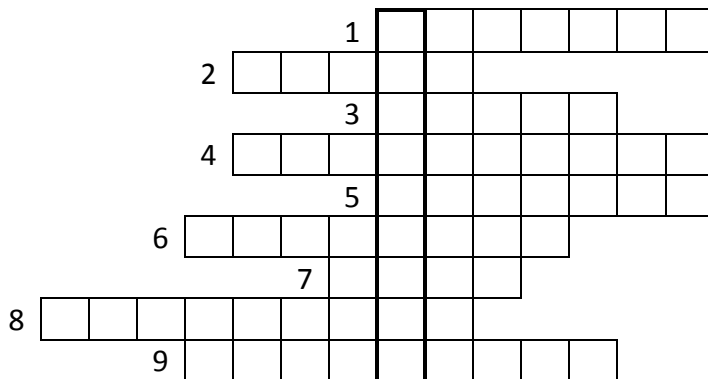

Opgave 2 – Puzzelen met woorden

Welk woord hoort waar? Kijk naar de omschrijvingen en vind het verticale woord.

boortoren | isolatie | waterdicht | folie | magneet | nylon | roesten | olie | steenkool

1. een voorwerp dat ijzer en staal aantrekt
2. heel dun plastic
3. een soort kunstvezel
4. iets dat geen water doorlaat
5. het vergaan van ijzer door vocht
6. speciaal materiaal dat geen elektriciteit of warmte doorlaat
7. dikke, zwarte, vloeibare delfstof
8. stellage die gebruikt wordt bij het boren naar olie en gas in de grond
9. harde, zwarte, brandbare delfstof

Het verticale woord is: _ _ _ _ _

Opgave 3 – Synoniemen en tegenstellingen oefenen

Welke woorden horen bij elkaar? Dat zijn synoniemen. Verbind!

<i>materiaal</i> -----	<i>spul</i> -----	<i>materie</i>
grondstof	bederven	eerst
oorspronkelijk	fabriceren	afgietsel
produceren	buitenkant	vergaan
rotten	bestanddeel	vervaardigen
vorm	aanvankelijk	bouwstof

Naam:

Groep/klas:

Opgave 4 – Spelling en woordbouw oefenen

Welke woorden vormen met elkaar een samenstelling? Verbind!

olie-----vat
aard   berg
boor   dicht
grond   kant
steen   toren
water   kool
afval   gas
buiten   stof

Wat hoort bij ‘plastic’? Vul de kolom in en kies uit:

kunststof | nylon | staal | steenkool | folie | hout | klei | kevlar

plastic

Opgave 5 – Gatenteksten en zinsbouw oefenen

Welk woord hoort waar?

kevlar | mineralen | recyclen | grondstoffen | staal

_____ zijn nodig voor het maken van andere materialen.

Bij raceauto’s wordt _____ gebruikt omdat het heel sterk is en minder weegt dan _____.

Bepaalde stoffen die in de aarde zitten, worden ook wel _____ genoemd.

Met afvalstoffen nieuwe producten maken, heet _____.

Opgave 6 – Spreekwoorden oefenen

Er bestaan veel spreekwoorden en uitdrukkingen met het woord ‘olie’.

Zet de letter achter het spreekwoord op de juiste plaats en vind het verborgen woord!

oliedom (v) | dat is olie op de golven (a) | in de olie zijn (r) | olie in het vuur gooien (e) | alleen een piepend wiel krijgt olie (k) | een goede naam is beter dan goede olie (l)

- __ alleen door op te vallen, krijg je aandacht
- __ iets aanwakkeren
- __ erg dom
- __ een goede reputatie is belangrijker dan geld
- __ dat bedaart de opgewonden gemoederen
- __ in de war zijn of dronken zijn

Het verborgen woord is: _____

Klaar? Tijd om na te kijken!

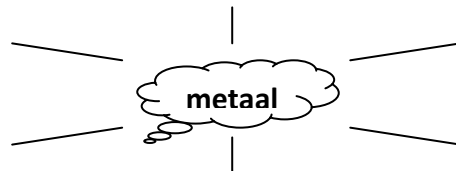
Naam:

Groep/klas:

Metaal

Opgave 1 – Woordweb maken

Vul je woordweb met woorden uit het boek die passen bij het woord 'metaal'.

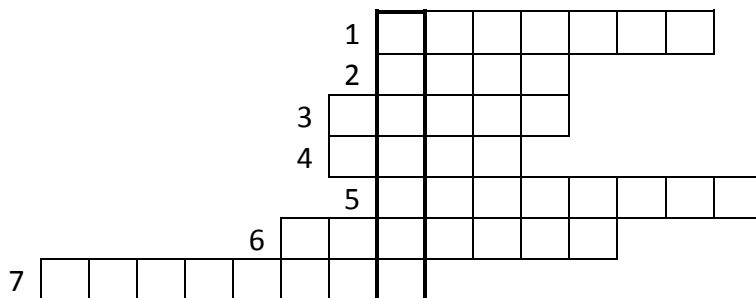

Opgave 2 – Puzzelen met woorden

Welk woord hoort waar? Kijk naar de omschrijvingen en vind het verticale woord.

legering | *smelten* | *erts* | *magneet* | *isoleren* | *staal* | *zaag*

1. een voorwerp dat ijzer of staal aantrekt
2. gesteente waarin metaal zit
3. metaal dat grotendeels gemaakt is van ijzer
4. gereedschap met een sterk blad met tanden
5. metaal dat gemaakt wordt door andere metalen met elkaar te mengen
6. een materiaal zo heet maken dat het vloeibaar wordt
7. bedekken met een materiaal dat geen warmte of elektriciteit doorlaat

Het verticale woord is: _ _ _ _ _

Opgave 3 – Synoniemen en tegenstellingen oefenen

Welke woorden horen bij elkaar? Dat zijn synoniemen. Verbind!

<i>materiaal</i>	-----	<i>spul</i>	-----	<i>materie</i>
metaal		ontpofbaar		heet maken
elektriciteit		verwarmen		brandbaar
energie		stroom		staal
isoleren		kracht		spanning
verhitten		afschermen		werkzaamheid
explosief		ijzer		fragment
deel		hulpmiddel		bedekken
gereedschap		gedeelte		werktuig

Naam:

Groep/klas:

Opgave 4 – Spelling en woordbouw oefenen

Welke woorden vormen met elkaar een samenstelling? Verbind!

<i>put</i> -----	<i>deksel</i>
gloei	erts
hoog	gloeiend
soldeer	lamp
rood	oven
ijzer	blad
snij	metaal

Wat hoort bij ‘metalen?’ Vul de kolom in. Kies uit:

hout | staal | papier | lood | ijzer | steen | zink | plastic | rubber

metalen

Opgave 5 – Gatenteksten en zinsbouw oefenen

Welk woord hoort waar?

metaaldraad | gloeilamp | geleiders | metalen | gemakkelijk

Door de meeste _____ stroomt _____ elektriciteit.

Door die eigenschap zijn metalen goede _____ .

De _____ licht op als er stroom door de _____ in de lamp stroomt.

Opgave 6 – Spreekwoorden oefenen

Er bestaan veel spreekwoorden en uitdrukkingen met het woord ‘ijzer’.

Zet de letter achter het spreekwoord op de juiste plaats en vind het verborgen woord!

Hij is een ijzervreter (e) | dat is lood om oud ijzer (n) | de ijzers onderbinden (t) | meerdere ijzers in het vuur hebben (l) | dat is een heet hangijzer (e) | men kan geen ijzer met handen breken (m) | men moet het ijzer smeden als het heet is (s)

- __ op het juiste moment handelen
- __ het onmogelijke kan niet worden gedaan
- __ dat is een moeilijke kwestie
- __ meerdere kansen hebben
- __ gaan schaatsen
- __ hij is een vechtersbaas
- __ dat is hetzelfde

Het verborgen woord is: _____

Klaar? Tijd om na te kijken!

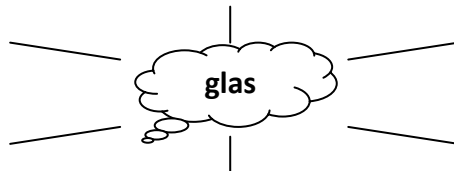
Naam:

Groep/klas:

Glas

Opgave 1 – Woordweb maken

Vul je woordweb met woorden uit het boek die passen bij het woord 'glas'.

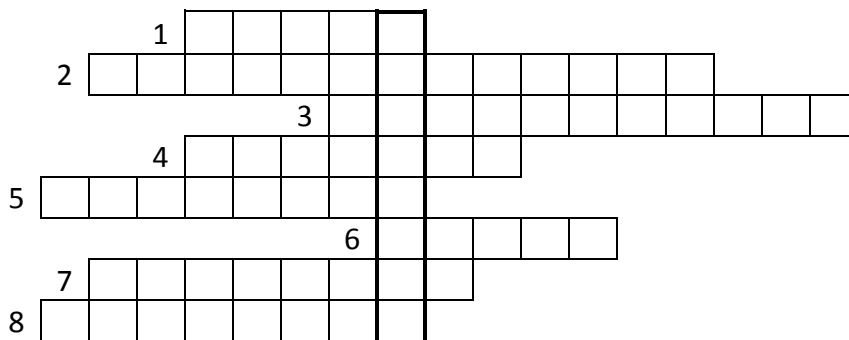

Opgave 2 – Puzzelen met woorden

Welk woord hoort waar? Kijk naar de omschrijvingen en vind het verticale woord.

chemicaliën | slijpschijfje | recyclen | vezel | magneet | kozijnen | broos | juwelier

1. makkelijk breekbaar
2. werktuig voor het slijpen van glas
3. speciale stoffen die gebruikt worden om spullen schoon te maken of te beschermen
4. een voorwerp dat ijzer of staal aantrekt
5. iemand die sieraden maakt en verkoopt
6. heel dun draadje van een bepaalde stof
7. houten raamwerken
8. bewerken zodat het opnieuw gebruikt kan worden

Het verticale woord is: _ _ _ _ _

Opgave 3 – Synoniemen en tegenstellingen oefenen

Welke woorden horen bij elkaar? Dat zijn tegenstellingen. Verbind!

<i>afkoelen</i> -----	<i>verhitten</i>
broos	ondoorzichtig
natuurlijk	helder
mat	lek
transparant	kunstmatig
watdicht	gewoon
speciaal	onbreekbaar

Naam:

Groep/klas:

Opgave 4 – Spelling en woordbouw oefenen

Welke woorden vormen met elkaar een samenstelling? Verbind!

wijn-----	glazen
mat	plaat
slijp	dicht
glas	glas
water	schijf
achter	snede
telescoop	stenen
edel	kant
door	spiegel

Opgave 5 – Gatenteksten en zinsbouw oefenen

Lees bladzijde 7 uit je boek.

Welk woord hoort nu waar? Let op: de betekenis van de zin moet gelijk blijven.

eenvoudig | bijzondere | verhinderen | stukken | ruiten

Het glas voor deuren en _____ wordt heel sterk gemaakt om te _____ dat het _____ in _____ breekt. Dit _____ glas wordt veiligheidsglas genoemd.

Opgave 6 – Spreekwoorden oefenen

Er bestaan veel spreekwoorden en uitdrukkingen met het woord 'glas'.

Zet de letter achter het spreekwoord op de juiste plaats en vind het verborgen woord!

een glas op zijn tijd houdt de mot uit de maag (l) | hij is in glasblazerskostuum (e) | dat is zo helder als glas (e) | zij dronken een glas, zij deden een plas en alles bleef zoals het was (h) | er verdrinken meer mensen in een glas dan in zee (r) | een storm in een glas water (d)

- een zinloze vergadering
- dat is volkomen duidelijk
- matig drinken is niet ongezond
- een ruzie om niets
- hij heeft weinig kleren aan
- drank is erg gevaarlijk

Het verborgen woord is: _____

Klaar? Tijd om na te kijken!

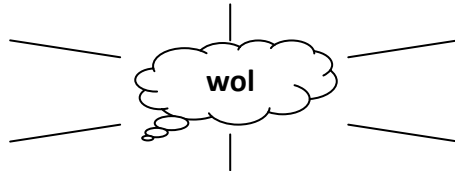
Naam:

Groep/klas:

Wol

Opgave 1 – Woordweb maken

Vul je woordweb met woorden uit het boek die passen bij het woord 'wol'.

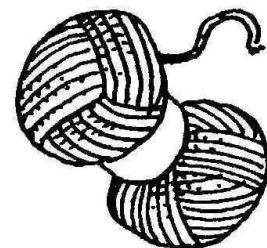
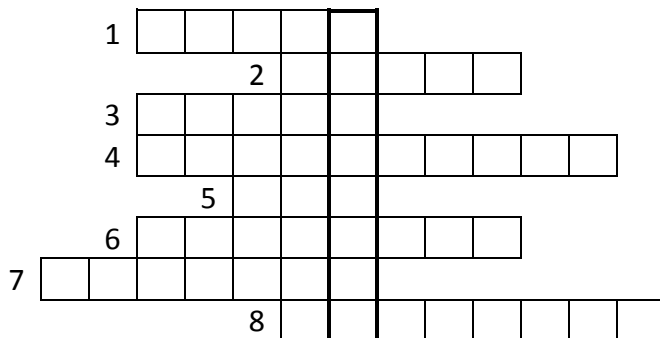

Opgave 2 – Puzzelen met woorden

Welk woord hoort waar? Kijk naar de omschrijvingen en vind het verticale woord.

wol | microscoop | speciaal | garen | kaarden | vacht | verfstof | vezel

1. dunne draad of kleine stukjes van een stof
2. pels
3. een draad die gemaakt is door verschillende vezels in elkaar te draaien
4. een toestel waarmee je kleine dingen vergroot kunt zien
5. breigaren
6. bijzonder, apart
7. het ontwarren van vezels
8. middel om vezels en stoffen te kleuren

Het verticale woord is: _ _ _ _ _

Opgave 3 – Synoniemen en tegenstellingen oefenen

Welke woorden horen bij elkaar? Dat zijn tegenstellingen. Verbind!

warm-----	koud
afstotend	gewoon
speciaal	opnemend
prachtig	verzwakken
duur	lelijk
versterken	onbekend
beroemd	goedkoop

Naam:

Groep/klas:

Opgave 4 – Spelling en woordbouw oefenen

Welke woorden vormen met elkaar een samenstelling? Verbind!

<i>schapen</i> -----	<i>vlees</i>
was	stuk
water	overtrek
weef	stof
verf	draden
kussen	getouw
kleding	vezels
metaal	afstotend
wol	middel

Opgave 5 – Gatenteksten en zinsbouw oefenen

Lees bladzijde 14 uit je boek.

Welk woord hoort nu waar? Let op: de betekenis van de zin moet gelijk blijven.

vetachtig | vies | afgeknipt | war | pas | bijzonder | weghalen

De wol van een vacht die _____ is _____, is _____ van de lanoline.

De wol is ook _____ en zit in de _____.

De wol wordt eerst gewassen met een _____ wasmiddel om de lanoline en het vuil _____ te _____.

Opgave 6 – Spreekwoorden oefenen

Er bestaan veel spreekwoorden en uitdrukkingen met het woord 'wol' en 'schaap'.

Zet de letter achter het spreekwoord op de juiste plaats en vind het verborgen woord!

veel geschreeuw en weinig wol (r) | hij is door de wol geverfd (d) | hij is een wolf in
schaapskleren (a) | je moet een schaaп scheren als het wol heeft (k) |
hij twist om de geitenwol (a) | de bokken van de schapen scheiden (n) | als er één schaaп over de dam is, volgen er meer (e)

- __ je moet wachten op het goede moment
- __ hij gedraagt zich aardig, maar het is een gemeen mens
- __ hij maakt ruzie om een kleinigheid
- __ veel praatjes hebben die niets voorstellen
- __ hij heeft veel ervaring
- __ als één persoon iets nieuws doet, durven anderen dat ook
- __ verschil tussen goede en slechte mensen maken

Het verborgen woord is: _____

Klaar? Tijd om na te kijken!

Naam:

Groep/klas:

Papier

Opgave 1 – Woordweb maken

Vul je woordweb met woorden uit het boek die passen bij het woord 'papier'.

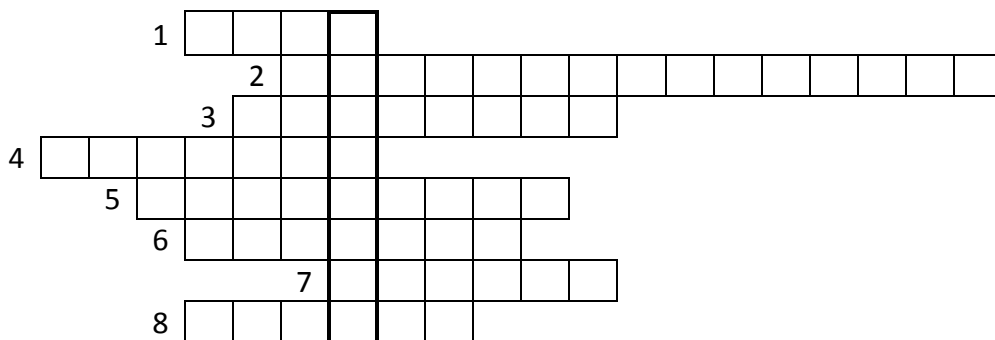

Opgave 2 – Puzzelen met woorden

Welk woord hoort waar? Kijk naar de omschrijvingen en vind het verticale woord.

nietje | magneet | geld | karton | fabriek | vloeistof | houtpulp | kringlooppapier

1. ruilmiddel
2. papier dat gemaakt is van oud papier
3. een mengsel van hout en water dat fijngestampt is
4. een werkplaats waar dingen worden gemaakt met behulp van machines
5. iets dat vloeibaar is en stromen kan als water of olie
6. een voorwerp dat ijzer en staal aantrekt
7. dik, stevig papier met een glad oppervlak
8. krammetje van metaal waarmee je dingen aan elkaar hecht

Het verticale woord is: _____

Opgave 3 – Synoniemen en tegenstellingen oefenen

Welke woorden horen bij elkaar? Dat zijn synoniemen. Verbind!

<i>materiaal</i> -----	<i>spul</i> -----	<i>materie</i>
fabriek	drukmachine	opnieuw beschikbaar maken
natuurlijk	hergebruiken	zuiver
recyclen	schrijfvloeistof	bedrijf
pers	biologisch	drukpers
inkt	bordpapier	vulpenvulling
karton	firma	verpakkingsmateriaal

Naam:

Groep/klas:

Opgave 4 – Spelling en woordbouw oefenen

Welke woorden vormen met elkaar een samenstelling? Verbind!

<i>hout</i> -----	<i>pulp</i>		
druk	fabriek	kringloop	stof
golf	loop	tijd	tuig
kring	stof	verf	werk
papier	inkt	zak	schrift
vloei	plaats	hout	papier
werk	verf	druk	vezel
water	karton	vlieg	doek

Opgave 5 – Gatenteksten en zinsbouw oefenen

Lees bladzijde 14 uit je boek.

Welk woord hoort nu waar? Let op: de betekenis van de zin moet gelijk blijven.

wegvloeien | vergiet | vloeibare | stalen | waterig

De _____ houtpulp wordt in een _____ net gegoten, dat werkt als een grote, platte _____. Het net vangt de houtvezels op, maar laat het water _____. Hierdoor ontstaat een laag _____ papier.

Opgave 6 – Spreekwoorden oefenen

Er bestaan veel spreekwoorden en uitdrukkingen met het woord 'papier'.

Zet de letter achter het spreekwoord op de juiste plaats en vind het verborgen woord!

goede papieren hebben (r) | papieren kinderen (t) | het is liefdewerk oud papier (n) | een papieren tijger (o) | papier is geduldig (k) | dat loopt in de papieren (a)

- __ niet wat geschreven staat, maar wat gebeurt, is belangrijk
- __ dat gaat veel geld kosten
- __ een goede kans maken
- __ hiermee bedoelt men de boeken die iemand geschreven heeft
- __ een dreiging op papier waar men niet bang voor hoeft te zijn
- __ vrijwilligerswerk

Het verborgen woord is: _____

Klaar? Tijd om na te kijken!

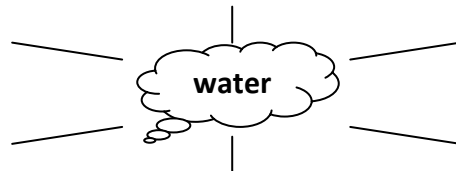
Naam:

Groep/klas:

Water

Opgave 1 – Woordweb maken

Vul je woordweb met woorden uit het boek die passen bij het woord 'water'.

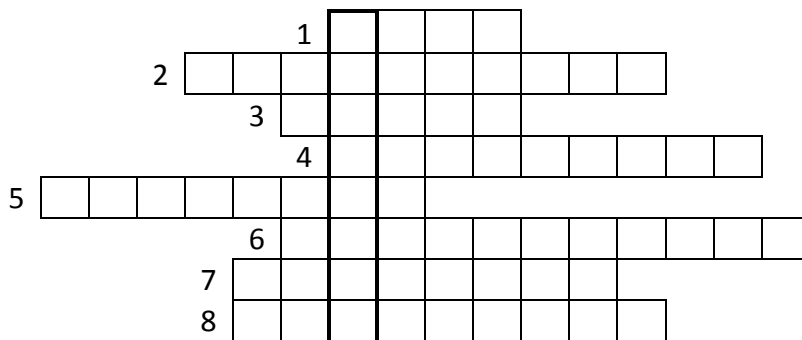

Opgave 2 – Puzzelen met woorden

Welk woord hoort waar? Kijk naar de omschrijvingen en vind het verticale woord.

oplossen | transparant | mineralen | woestijn | vloeibaar | natuurlijk | zout | riool

1. ander woord voor zilt, niet zoet
2. biologisch, afkomstig van planten, dieren of stenen in de aarde
3. een grote ondergrondse buis die vuil water afvoert
4. stromend
5. iets mengen met water waardoor het in het water verdwijnt
6. doorzichtig
7. uitgestrekt, kurkdroog gebied
8. natuurlijke stoffen die mensen, dieren en planten nodig hebben

Het verticale woord is: _____

Opgave 3 – Synoniemen en tegenstellingen oefenen

Welke woorden horen bij elkaar? Dat zijn synoniemen. Verbind!

<i>materialen</i> -----	<i>spul</i> -----	<i>materie</i>
giftig	doorzichtig	vergaarbak
put	afvoerkanaal	doorschijnend
reservoir	bron	riolering
riool	spaarbekken	kwadaardig
transparant	gevaarlijk	wel

Naam:

Groep/klas:

Opgave 4 – Spelling en woordbouw oefenen

Welke woorden vormen met elkaar een samenstelling? Verbind!

<i>regen</i> -----	<i>ton</i>		
milieu	druppel	bron	bekken
zee	bui	afvoer	bij
regen	spiegel	dicht	water
water	vervuiling	spaar	buis

Opgave 5 – Gatenteksten en zinsbouw oefenen

Lees bladzijde 8 uit je boek.

Welk woord hoort nu waar? Let op: de betekenis van de zin moet gelijk blijven.

ijs | vaste | vriest | vorm | wijzig

Het water dat je drinkt heeft geen vaste _____ . Maar water kan ook een _____ stof zijn. _____ is zo'n vaste stof. Water _____ in ijs als het _____ .

Opgave 6 – Spreekwoorden oefenen

Er bestaan veel spreekwoorden en uitdrukkingen met het woord 'water'.

Zet de letter achter het spreekwoord op de juiste plaats en vind het verborgen woord!

dat staat als een paal boven water (e) | het water komt mij tot de lippen (f) | geld als water verdienen (v) | als een boer niet zwemmen kan, dan ligt het aan het water (l) | geen water is hem te diep (t) | het kind met het badwater weggooien (o) | zij lijken als twee druppels water op elkaar (o) | iemand een steek onder water geven (i) | zo vlug als water (s)

- __ heel rijk worden
- __ hij heeft er altijd wel een verklaring voor waarom hem iets niet lukt
- __ sprekend op elkaar lijken
- __ er is geen twijfel mogelijk
- __ een spottende opmerking maken
- __ heel snel en beweeglijk zijn
- __ hij durft alles
- __ het goede samen met het slechte weggooien
- __ grote problemen hebben

Het verborgen woord is: _____

Klaar? Tijd om na te kijken!

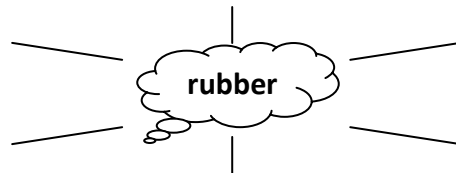
Naam:

Groep/klas:

Rubber

Opgave 1 – Woordweb maken

Vul je woordweb met woorden uit het boek die passen bij het woord 'rubber'.

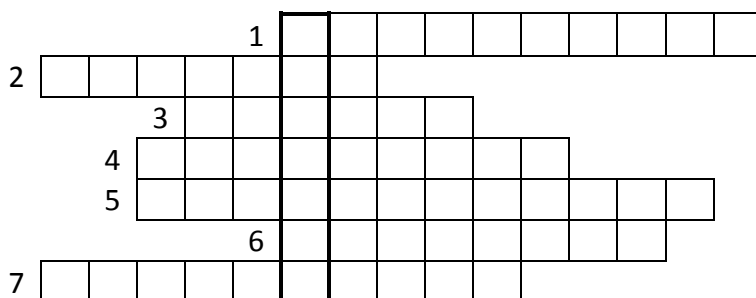

Opgave 2 – Puzzelen met woorden

Welk woord hoort waar? Kijk naar de omschrijvingen en vind het verticale woord.

isolatie | elastisch | nuttig | fabriek | waterdicht | schuimrubber | magnetisch

1. geen water doorlatend
2. een plek waar dingen worden gemaakt met behulp van machines
3. zinvol, geschikt
4. iets dat makkelijk uitgerekt kan worden en weer in de oorspronkelijke staat terugkomt
5. rubber waarin miljoenen kleine luchtbelletjes verwerkt zijn
6. materiaal dat gebruikt wordt om warmte of elektriciteit niet door te laten
7. de kracht waarmee een stuk ijzer alles wat van ijzer is, aantrekt

Het verticale woord is: _____

Opgave 3 – Synoniemen en tegenstellingen oefenen

Welke woorden horen bij elkaar? Dat zijn synoniemen. Verbind!

<i>materiaal</i>	-----	<i>spul</i>	-----	<i>materie</i>
elastisch		insnijding		zinvol
grip		houvast		lekvrij
groef		rekbaar		veerkrachtig
nuttig		waterproef		keep
waterdicht		bruikbaar		vastigheid

Naam:

Groep/klas:

Opgave 4 – Spelling en woordbouw oefenen

Welke woorden vormen met elkaar een samenstelling? Verbind!

rubber-----	plantage		
rek	band	aard	vat
schuim	werp	zee	slang
voor	rubber	loop	olie
transport	baar	tennis	bodem
water	stam	hand	vlak
boom	dicht	tuin	bal

Opgave 5 – Gatenteksten en zinsbouw oefenen

Lees bladzijde 4 uit je boek.

Welk woord hoort nu waar? Let op: de betekenis van de zin moet gelijk blijven.

verscheidene | elastisch | eveneens | kunststof | biologisch

Rubber is _____ materiaal. _____ dingen zijn gemaakt van _____
 _____ rubber. Rubber wordt _____ gemaakt van
 _____.

Opgave 6 – Spreekwoorden oefenen

Er bestaan veel spreekwoorden en uitdrukkingen met het woord 'stof' en 'kleren'.

Zet de letter achter het spreekwoord op de juiste plaats en vind het verborgen woord!

voor iemand door het stof kruipen (b) | kort van stof zijn (e) | dat doet veel stof opwaaien (f) | in het stof bijten (a) | kleren maken de man (k) | dat gaat je niet in de koude kleren zitten (i) | hij is een klerenkast (r)

- __ daar wordt veel over gepraat
- __ verliezen
- __ erg onderdanig zijn
- __ hij is een grote, sterke man
- __ dat trek je je heel erg aan
- __ met weinig woorden
- __ de wijze waarop je bent aangekleed, kan erg belangrijk zijn

Het verborgen woord is: _____

Klaar? Tijd om na te kijken!

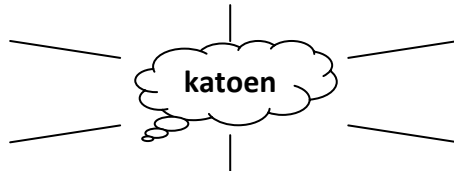
Naam:

Groep/klas:

Katoen

Opgave 1 – Woordweb maken

Vul je woordweb met woorden uit het boek die passen bij het woord 'katoen'.

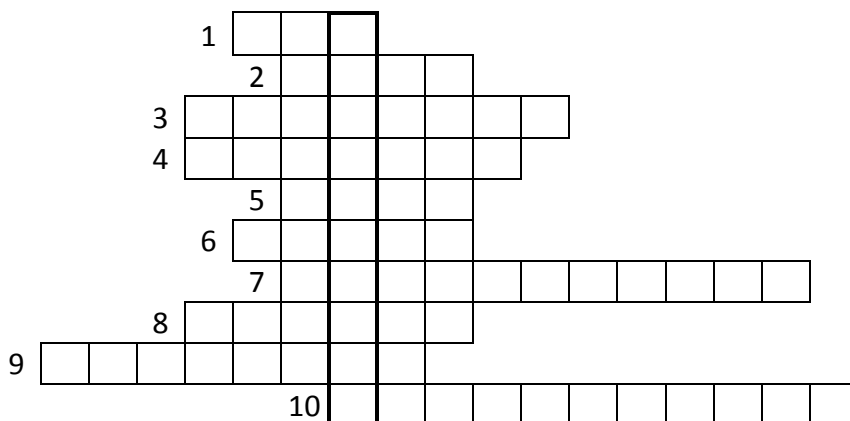

Opgave 2 – Puzzelen met woorden

Welk woord hoort waar? Kijk naar de omschrijvingen vind het verticale woord.

baal | kneuzen | garen | breien | katoenplant | ton | sorteren | jurk | kledingstuk | vezeltje

1. duizend kilo
2. een grote zak van jute of linnen waarin iets wordt bewaard of vervoerd
3. uitzoeken
4. iets stuk maken door er op te drukken
5. dameskledingstuk
6. een draad die gemaakt is door verschillende vezels in elkaar te draaien
7. met kleren te maken hebbend
8. stoffen maken door lusjes garen met elkaar te verbinden met behulp van naalden
9. een hele dunne draad van een stof
10. de plant die de grondstof voor katoen levert

Het verticale woord is: _____

Naam:

Groep/klas:

Opgave 3 – Synoniemen en tegenstellingen oefenen

Welke woorden horen bij elkaar? Dat zijn tegenstellingen. Verbind!

<i>natuurlijk</i> -----	<i>onnatuurlijk</i>		
opbouwen	gewoon	aantrekken	inpakken
speciaal	verwijderen	uitpakken	losmaken
aanbrengen	afbreken	verbinden	afstoten

Opgave 4 – Spelling en woordbouw oefenen

Welke woorden vormen met elkaar een samenstelling? Verbind!

<i>thee</i> -----	<i>doek</i>		
katoen	laken	weef	bad
vaat	broek	oogst	doek
tafel	plant	hand	machine
spijker	werk	verf	getouw

Opgave 5 – Gatenteksten en zinsbouw oefenen

Welk woord hoort waar?

garen | spinnen | stroom | ton | vezels

Van de meeste katoen wordt _____ gemaakt. Het maken van katoendraden wordt _____ genoemd. Alle balen bij elkaar wegen meer dan een _____ .
Met een machine die op _____ werkt, worden de _____ gescheiden van de zaden.

Opgave 6 – Spreekwoorden oefenen

Er bestaan veel spreekwoorden met het woord 'draad', 'katoen' of 'spinnen'.

Zet de letter achter het spreekwoord op de juiste plaats en vind het verborgen woord!

van katoen geven (o) | met hem is 't moeilijk garen spinnen (c) | ergens garen bij spinnen (s) | het is goed spinnen van andermans garen (o) | hij spint er zijde bij (o) | tot op de draad versleten (p) | zijn leven hangt aan een zijden draad (m) | de draad weer oppakken (i) | de draad kwijt zijn (r) | tegen de draad ingaan (c)

__ hij verkeert in groot gevaar
 __ weer aan het werk gaan
 __ dwars liggen
 __ niet meer weten hoe het verder moet
 __ iemand straffen
 __ ergens beter van worden
 __ hij is moeilijk in de omgang
 __ geld van iemand anders uitgeven
 __ hij heeft er voordeel van
 __ kleding die helemaal versleten is

Het verborgen woord is: _____

Klaar? Tijd om na te kijken!

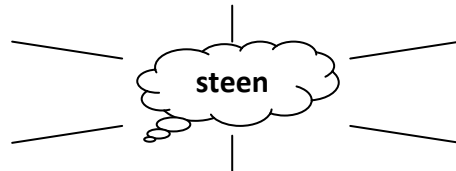
Naam:

Groep/klas:

Steen

Opgave 1 – Woordweb maken

Vul je woordweb met woorden uit het boek die passen bij het woord 'steen'.

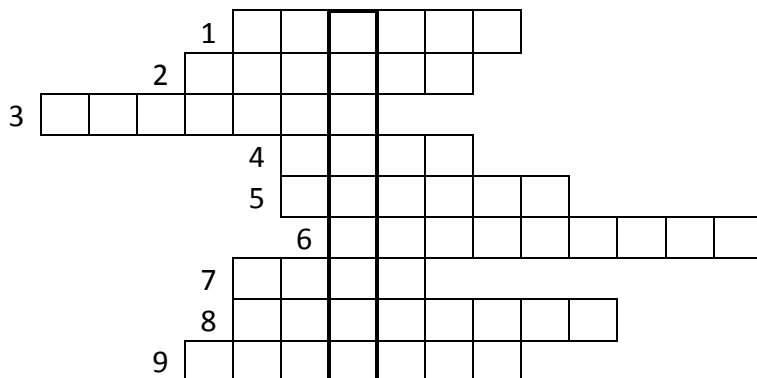

Opgave 2 – Puzzelen met woorden

Welk woord hoort waar? Kijk naar de omschrijvingen en vind het verticale woord.

vulkaan | graniet | cement | kalk | ravijn | teer | sieraden | aardkorst | groeve

1. een stof die gebruikt wordt om stenen op elkaar te metselen
2. een afgrond
3. een vuurspuwende berg
4. een zwarte, kleverige stof
5. een open plek waar delfstoffen worden gewonnen
6. de buitenste, harde laag van de aarde
7. een zachte, witte steensoort
8. versierselen
9. hardsteen

Het verticale woord is: _____

Opgave 3 – Synoniemen en tegenstellingen oefenen

Welke woorden horen bij elkaar? Dat zijn tegenstellingen. Verbind!

hard-----*zacht*

natuurlijk

bot

maken

ondiep

fijn

kunstmatig

vloeibaar

breken

scherp

grof

diep

vast

Naam:

Groep/klas:

Opgave 4 – Spelling en woordbouw oefenen

Welke twee woorden vormen met elkaar een samenstelling? Verbind!

<i>bouw</i> -----	<i>steen</i>		
aard	uitbarsting	schoolbord	houwer
rivier	steen	vracht	gassen
steen	bedding	tuin	krijt
kalk	korst	beeld	wagen
vulkaan	soort	uitlaat	muren

Opgave 5 – Gatenteksten en zinsbouw oefenen

Lees bladzijde 5 uit je boek.

Welk woord hoort nu waar? Let op: de betekenis van de zin moet gelijk blijven.

fabriceren | verder | het maken | versieringen | nuttig

Steen is een heel _____ materiaal. We gebruiken steen bij het _____ van huizen en _____ van wegen.

We gebruiken het _____ voor het maken van _____.

Opgave 6 – Spreekwoorden oefenen

Er bestaan veel spreekwoorden en uitdrukkingen met het woord 'steen'.

Zet de letter achter het spreekwoord op de juiste plaats en vind het verborgen woord!

op een steenworp afstand (u) | een huishouden van Jan Steen (u) | zwemmen als een baksteen (j) | steenrijk zijn (k) | steen en been klagen (i) | hij rookt als een schoorsteen (l) | hij is niet van steen (t) | iemand laten vallen als een baksteen (n) | een ezel stoot zich in 't gemeen, geen twee keer aan dezelfde steen (r) | zijn steentje bijdragen (a)

- __ iemand onverwacht aan zijn lot overlaten
- __ meehelpen
- __ hij heeft ook gevoelens
- __ vlakbij
- __ een slordig huishouden
- __ wie slim is maakt niet twee keer dezelfde fout
- __ hij rookt erg veel
- __ hevig mopperen
- __ niet kunnen zwemmen
- __ erg veel geld hebben

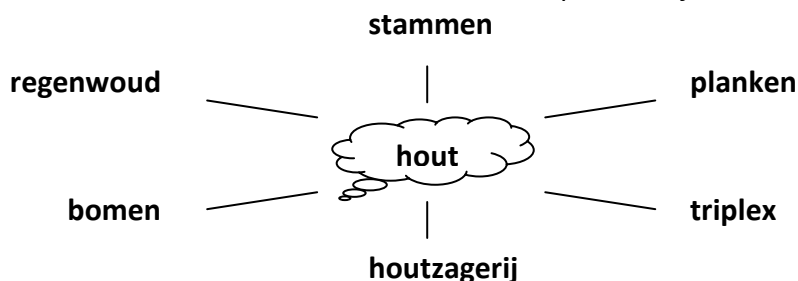
Het verborgen woord is: _____

Klaar? Tijd om na te kijken!

Hout

Opgave 1 – Woordweb maken

Vul het woordweb in met woorden uit de tekst die passen bij het woord 'hout'.

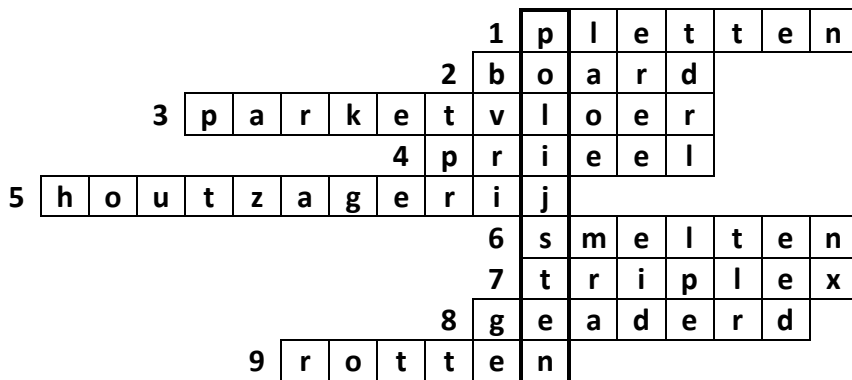

Opgave 2 – Puzzelen met woorden

Welk woord hoort waar? Kijk naar de omschrijvingen en vind het verticale woord.

houtzagerij | prieel | smelten | geaderd | triplex | rotten | parketvloer | pletten | board

1. ander woord voor platslaan
2. tot platen geperste houtvezels
3. een vloer van stroken hout
4. een soort tuinhuisje
5. een fabriek waar boomstammen tot planken worden gezaagd
6. door warmte zacht of vloeibaar worden
7. drie dunne laagjes hout die op elkaar zijn gelijmd
8. met grillige patronen
9. bederven door nat te worden

Het verticale woord is: **polijsten**

Opgave 3 – Synoniemen en tegenstellingen oefenen

Welke woorden horen bij elkaar? Dat zijn synoniemen. Verbind!

<i>materiaal</i>	-----	<i>spul</i>	-----	<i>materie</i>
impregneren		doordrenken		doorweken
duurzaam		blijvend		permanent
smelten		vloeibaar maken		zacht maken door opwarming
bast		schors		schil
milieu		leefomgeving		natuur

Opgave 4 – Spelling en woordbouw oefenen

Welke woorden vormen met elkaar een samenstelling? Verbind!

naald-----boom
 gras   **spriet**
 hout   **zagerij**
 parket   **vloer**
 regen   **woud**
 vuren   **hout**

Wat hoort bij 'hout'? Vul de kolom in en kies uit:

blik | gerst | board | smelten | blokhut | plank | knikker | kaarsvet | boomstam

hout
board
blokhut
plank
boomstam

Opgave 5 – Gatenteksten en zinsbouw oefenen

Welk woord hoort waar?

nuttig | timmerman | gemakkelijk | zagen | allerlei | huis | hout

Hout is een **nuttig** materiaal omdat het **gemakkelijk** in vorm is te hakken en te **zagen**.

Daardoor kun je er goed **allerlei** dingen van maken. Een **timmerman** heeft geleerd hoe hij **hout** kan gebruiken bij het bouwen van een **huis**.

Opgave 6 – Spreekwoorden oefenen

Er bestaan veel spreekwoorden en uitdrukkingen met het woord 'hout'.

Zet de letter achter het spreekwoord op de juiste plaats en vind het verborgen woord!

op een houtje bijten (r) | alle hout is geen timmerhout (d) | een houten Klaas (a) | van dik hout zaagt men planken (e) | uit het goede hout gesneden zijn (d) | op eigen houtje (e) | hout naar het bos dragen (g)

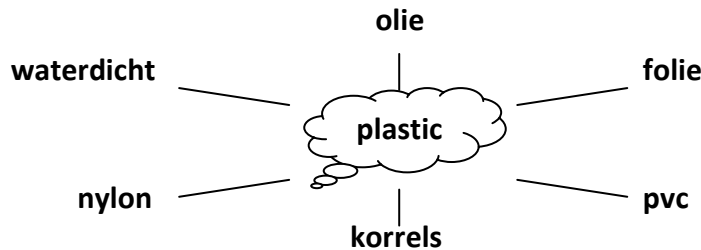
g   overbodig werk doen
e   overdrijven
a   een stijf persoon
d   niet alles is bruikbaar
e   zonder overleg
r   honger lijden
d   beschikken over goede eigenschappen

Het verborgen woord is: **g e a d e r d**

Plastic

Opgave 1 – Woordweb maken

Vul het woordweb in met woorden uit de tekst die passen bij het woord 'plast

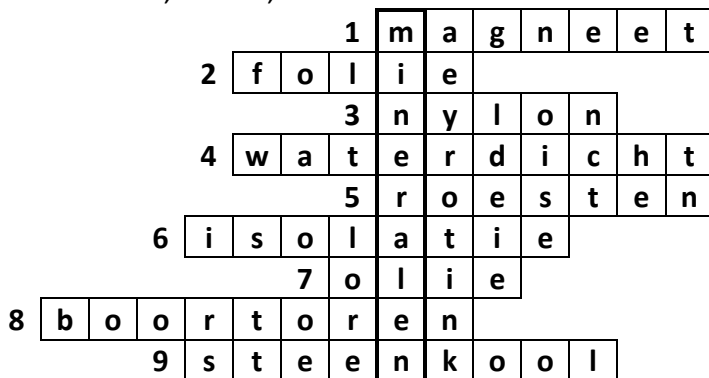

Opgave 2 – Puzzelen met woorden

Welk woord hoort waar? Kijk naar de omschrijvingen en vind het verticale woord.

boortoren | isolatie | waterdicht | folie | magneet | nylon | roesten | olie | steenkool

1. een voorwerp dat ijzer en staal aantrekt
2. heel dun plastic
3. een soort kunstvezel
4. iets dat geen water doorlaat
5. het vergaan van ijzer door vocht
6. speciaal materiaal dat geen elektriciteit of warmte doorlaat
7. dikke, zwarte, vloeibare delfstof
8. stellage die gebruikt wordt bij het boren naar olie en gas in de grond
9. harde, zwarte, brandbare delfstof

Het verticale woord is: **mineralen**

Opgave 3 – Synoniemen en tegenstellingen oefenen

Welke woorden horen bij elkaar? Dat zijn synoniemen. Verbind!

<i>materiaal</i> -----	<i>spul</i> -----	<i>materie</i>
grondstof	bestanddeel	bouwstof
oorspronkelijk	aanvankelijk	eerst
produceren	fabriceren	vervaardigen
rotten	bederven	vergaan
vorm	buitenkant	afgietsel

Opgave 4 – Spelling en woordbouw oefenen

Welke woorden vormen met elkaar een samenstelling? Verbind!

<i>olie</i> -----	<i>vat</i>
aard	gas
boor	toren
grond	stof
steen	kool
water	dicht
afval	berg
buiten	kant

Wat hoort bij 'plastic'? Vul de kolom in en kies uit:

kunststof | nylon | staal | steenkool | folie | hout | klei | kevlar

plastic
kunststof
nylon
folie
kevlar

Opgave 5 – Gatenteksten en zinsbouw oefenen

Welk woord hoort waar?

kevlar | mineralen | recyclen | grondstoffen | staal

Grondstoffen zijn nodig voor het maken van andere materialen.

Bij raceauto's wordt **kevlar** gebruikt omdat het heel sterk is en minder weegt dan **staal**.

Bepaalde stoffen die in de aarde zitten, worden ook wel **mineralen** genoemd.

Met afvalstoffen nieuwe producten maken, heet **recyclen**.

Opgave 6 – Spreekwoorden oefenen

Er bestaan veel spreekwoorden en uitdrukkingen met het woord 'olie'.

Zet de letter achter het spreekwoord op de juiste plaats en vind het verborgen woord!

oliedom (v) | dat is olie op de golven (a) | in de olie zijn (r) | olie in het vuur gooien (e) | alleen een piepend wiel krijgt olie (k) | een goede naam is beter dan goede olie (l)

k	alleen door op te vallen, krijg je aandacht
e	iets aanwakkeren
v	erg dom
l	een goede reputatie is belangrijker dan geld
a	dat bedaart de opgewonden gemoederen
r	in de war zijn of dronken zijn

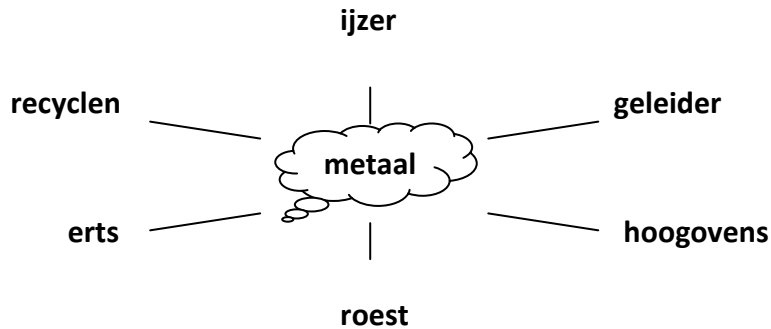
Het verborgen woord is: **kevlar**

Metaal

Opgave 1 – Woordweb maken

Vul het woordweb in met woorden uit de tekst die passen bij het woord 'metaal'.

Opgave 2 – Puzzelen met woorden

Welk woord hoort waar? Kijk naar de omschrijvingen en vind het verticale woord.

legering | smelten | erts | magneet | isoleren | staal | zaag

1. een voorwerp dat ijzer of staal aantrekt
2. gesteente waarin metaal zit
3. metaal dat grotendeels gemaakt is van ijzer
4. gereedschap met een sterk blad met tanden
5. metaal dat gemaakt wordt door andere metalen met elkaar te mengen
6. een materiaal zo heet maken dat het vloeibaar wordt
7. bedekken met een materiaal dat geen warmte of elektriciteit doorlaat

1	m	a	g	n	e	e	t	
2	e	r	t	s				
3	s	t	a	a	l			
4	z	a	a	g				
5	l	e	g	e	r	i	n	g
6	s	m	e	l	t	e	n	
7	i	s	o	l	e	r	e	n

Het verticale woord is: **metalen**

Opgave 3 – Synoniemen en tegenstellingen oefenen

Welke woorden horen bij elkaar? Dat zijn synoniemen. Verbind!

<i>materiaal</i>	----- <i>spul</i> -----	<i>materie</i>
metaal	ijzer	staal
elektriciteit	stroom	spanning
energie	kracht	werkzaamheid
isoleren	afschermen	bedekken
verhitten	verwarmen	heet maken
explosief	ontploffbaar	brandbaar
deel	gedeelte	fragment
gereedschap	hulpmiddel	werktuig

Opgave 4 – Spelling en woordbouw oefenen

Welke woorden vormen met elkaar een samenstelling? Verbind!

<i>put</i> -----	<i>deksel</i>
gloei	lamp
hoog	oven
soldeer	metaal
rood	gloeiend
ijzer	erts
snij	blad

Wat hoort bij ‘metalen?’ Vul de kolom in. Kies uit:

hout | staal | papier | lood | ijzer | steen | zink | plastic | rubber

metalen
staal
lood
ijzer
zink

Opgave 5 – Gatenteksten en zinsbouw oefenen

Welk woord hoort waar?

metaaldraad | gloeilamp | geleiders | metalen | gemakkelijk

Door de meeste **metalen** stroomt **gemakkelijk** elektriciteit.

Door die eigenschap zijn metalen goede **geleiders**.

De **gloeilamp** licht op als er stroom door de **metaaldraad** in de lamp stroomt.

Opgave 6 – Spreekwoorden oefenen

Er bestaan veel spreekwoorden en uitdrukkingen met het woord ‘ijzer’.

Zet de letter achter het spreekwoord op de juiste plaats en vind het verborgen woord!

Hij is een ijzervreter (e) | dat is lood om oud ijzer (n) | de ijzers onderbinden (t) | meerdere ijzers in het vuur hebben (l) | dat is een heet hangijzer (e) | men kan geen ijzer met handen breken (m) | men moet het ijzer smeden als het heet is (s)

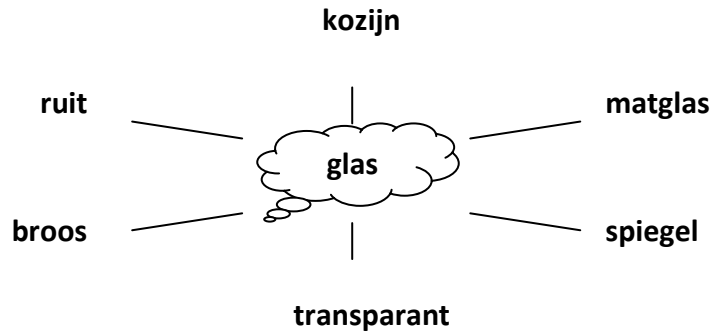
- s** op het juiste moment handelen
- m** het onmogelijke kan niet worden gedaan
- e** dat is een moeilijke kwestie
- l** meerdere kansen hebben
- t** gaan schaatsen
- e** hij is een vechtersbaas
- n** dat is hetzelfde

Het verborgen woord is: **s m e l t e n**

Glas

Opgave 1 – Woordweb maken

Vul het woordweb in met woorden uit de tekst die passen bij het woord 'glas'.

Opgave 2 – Puzzelen met woorden

Welk woord hoort waar? Kijk naar de omschrijvingen en vind het verticale woord.

chemicaliën | slijpschijfje | recyclen | vezel | magneet | kozijnen | broos | juwelier

1. makkelijk breekbaar
2. werktuig voor het slijpen van glas
3. speciale stoffen die gebruikt worden om spullen schoon te maken of te beschermen
4. een voorwerp dat ijzer of staal aantrekt
5. iemand die sieraden maakt en verkoopt
6. heel dun draadje van een bepaalde stof
7. houten raamwerken
8. bewerken zodat het opnieuw gebruikt kan worden

1	b	r	o	o	s														
2	s	l	i	j	p	s	c	h	i	j	f	j	e						
								3	c	h	e	m	i	c	a	l	i	ë	n
4	m	a	g	n	e	e	t												
5	j	u	w	e	l	i	e	r											
6	v	e	z	e	l														
7	k	o	z	i	j	n	e	n											
8	r	e	c	y	c	l	e	n											

Het verticale woord is: **s c h e r v e n**

Opgave 3 – Synoniemen en tegenstellingen oefenen

Welke woorden horen bij elkaar? Dat zijn tegenstellingen. Verbind!

<i>afkoelen</i> -----	<i>verhitten</i>
broos	onbreekbaar
natuurlijk	kunstmatig
mat	helder
transparant	ondoorzichtig
waterdicht	lek
speciaal	gewoon

Opgave 4 – Spelling en woordbouw oefenen

Welke woorden vormen met elkaar een samenstelling? Verbind!

wijn-----	glazen
mat	glas
slijp	schijf
glas	plaat
water	dicht
achter	kant
telescoop	spiegel
edel	stenen
door	snede

Opgave 5 – Gatenteksten en zinsbouw oefenen

Lees bladzijde 7 uit je boek.

Welk woord hoort nu waar? Let op: de betekenis van de zin moet gelijk blijven.

eenvoudig | bijzondere | verhinderen | stukken | ruiten

Het glas voor deuren en **ruiten** wordt heel sterk gemaakt om te **verhinderen** dat het **eenvoudig** in **stukken** breekt. Dit **bijzondere** glas wordt veiligheidsglas genoemd.

Opgave 6 – Spreekwoorden oefenen

Er bestaan veel spreekwoorden en uitdrukkingen met het woord 'glas'.

Zet de letter achter het spreekwoord op de juiste plaats en vind het verborgen woord!

een glas op zijn tijd houdt de mot uit de maag (l) | hij is in glasblazerskostuum (e) | dat is zo helder als glas (e) | zij dronken een glas, zij deden een plas en alles bleef zoals het was (h) | er verdrinken meer mensen in een glas dan in zee (r) | een storm in een glas water (d)

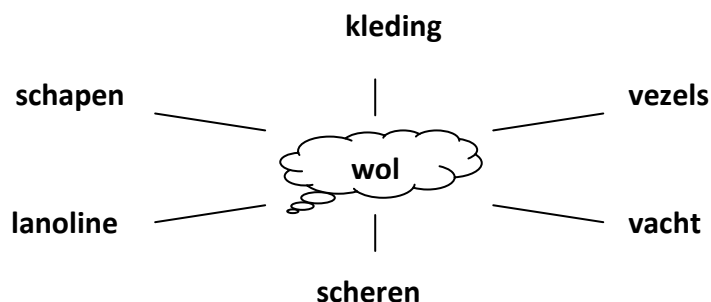
h	een zinloze vergadering
e	dat is volkomen duidelijk
l	matig drinken is niet ongezond
d	een ruzie om niets
e	hij heeft weinig kleren aan
r	drank is erg gevaarlijk

Het verborgen woord is: **helder**

Wol

Opgave 1 – Woordweb maken

Vul het woordweb in met woorden uit de tekst die passen bij het woord 'wol'.

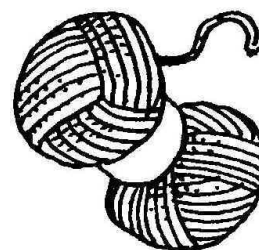
Opgave 2 – Puzzelen met woorden

Welk woord hoort waar? Kijk naar de omschrijvingen en vind het verticale woord.

wol | microscoop | speciaal | garen | kaarden | vacht | verfstof | vezel

1. dunne draad of kleine stukjes van een stof
2. pels
3. een draad die gemaakt is door verschillende vezels in elkaar te draaien
4. een toestel waarmee je kleine dingen vergroot kunt zien
5. breigaren
6. bijzonder, apart
7. het ontwarren van vezels
8. middel om vezels en stoffen te kleuren

1	v	e	z	e	l							
			2	v	a	c	h	t				
3	g	a	r	e	n							
4	m	i	c	r	o	s	c	o	o	p		
			5	w	o	l						
6	s	p	e	c	i	a	a	a	l			
7	k	a	a	r	d	e	n					
				8	v	e	r	f	s	t	o	f

Het verticale woord is: **lanoline**

Opgave 3 – Synoniemen en tegenstellingen oefenen

Welke woorden horen bij elkaar? Dat zijn tegenstellingen. Verbind!

warm-----	koud
afstotend	opnemend
speciaal	gewoon
prachtig	lelijk
duur	goedkoop
versterken	verzwakken
beroemd	onbekend

Opgave 4 – Spelling en woordbouw oefenen

Welke woorden vormen met elkaar een samenstelling? Verbind!

<i>schapen</i> -----	<i>vlees</i>
was	middel
water	afstotend
weef	getouw
verf	stof
kussen	overtrek
kleding	stuk
metaal	draden
wol	vezels

Opgave 5 – Gatenteksten en zinsbouw oefenen

Lees bladzijde 14 uit je boek.

Welk woord hoort nu waar? Let op: de betekenis van de zin moet gelijk blijven.

vetachtig | vies | afgeknipt | war | pas | bijzonder | weghalen

De wol van een vacht die **pas** is **afgeknipt**, is **vetachtig** van de lanoline.

De wol is ook **vies** en zit in de **war**.

De wol wordt eerst gewassen met een **bijzonder** wasmiddel om de lanoline en het vuil **weg te halen**.

Opgave 6 – Spreekwoorden oefenen

Er bestaan veel spreekwoorden en uitdrukkingen met het woord 'wol' en 'schaap'.

Zet de letter achter het spreekwoord op de juiste plaats en vind het verborgen woord!

*veel geschreeuw en weinig wol (r) | hij is door de wol geverfd (d) | hij is een wolf in
schaapskleren (a) | je moet een schaap scheren als het wol heeft (k) |
hij twist om de geitenwol (a) | de bokken van de schapen scheiden (n) | als er één schaap
over de dam is, volgen er meer (e)*

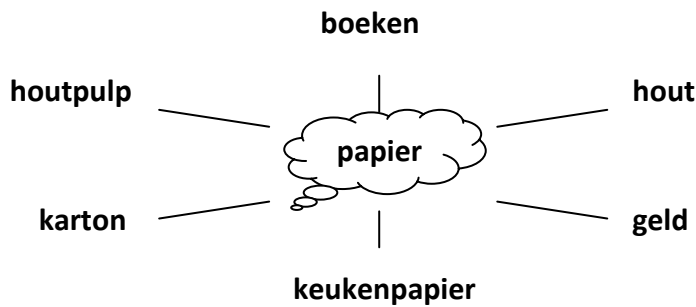
- k** je moet wachten op het goede moment
- a** hij gedraagt zich aardig, maar het is een gemeen mens
- a** hij maakt ruzie om een kleinigheid
- r** veel praatjes hebben die niets voorstellen
- d** hij heeft veel ervaring
- e** als één persoon iets nieuws doet, durven anderen dat ook
- n** verschil tussen goede en slechte mensen maken

Het verborgen woord is: **k a a r d e n**

Papier

Opgave 1 – Woordweb maken

Vul het woordweb in met woorden uit de tekst die passen bij het woord 'papier'.

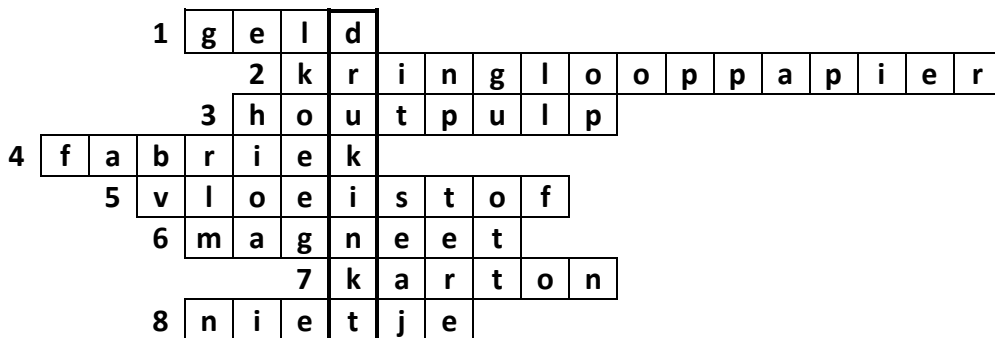

Opgave 2 – Puzzelen met woorden

Welk woord hoort waar? Kijk naar de omschrijvingen en vind het verticale woord.

nietje | magneet | geld | karton | fabriek | vloeistof | houtpulp | kringlooppapier

1. ruilmiddel
2. papier dat gemaakt is van oud papier
3. een mengsel van hout en water dat fijngestampt is
4. een werkplaats waar dingen worden gemaakt met behulp van machines
5. iets dat vloeibaar is en stromen kan als water of olie
6. een voorwerp dat ijzer en staal aantrekt
7. dik, stevig papier met een glad oppervlak
8. krammetje van metaal waarmee je dingen aan elkaar hecht

Het verticale woord is: **drukt**

Opgave 3 – Synoniemen en tegenstellingen oefenen

Wat hoort bij elkaar? Dat zijn synoniemen. Trek de lijnen!

<i>materiaal</i> -----	<i>spul</i> -----	<i>materie</i>
fabriek	firma	bedrijf
natuurlijk	biologisch	zuiver
recyclen	hergebruiken	opnieuw beschikbaar maken
pers	drukmachine	drukpers
inkt	schrijfvloeistof	vulpenvulling
karton	bordpapier	verpakkingsmateriaal

Opgave 4 – Spelling en woordbouw oefenen

Welke woorden vormen met elkaar een samenstelling? Verbind!

<i>hout</i> -----	<i>pulp</i>		
druk	inkt	kringloop	papier
golf	karton	tijd	schrift
kring	loop	verf	stof
papier	fabriek	zak	doek
vloei	stof	hout	vezel
werk	plaats	druk	werk
water	verf	vlieg	tuig

Opgave 5 – Gatenteksten en zinsbouw oefenen

Lees bladzijde 14 uit je boek.

Welk woord hoort nu waar? Let op: de betekenis van de zin moet gelijk blijven.

wegvloeien | vergiet | vloeibare | stalen | waterig

De **vloeibare** houtpulp wordt in een **stalen** net gegoten, dat werkt als een grote, platte **vergiет**. Het net vangt de houtvezels op, maar laat het water **wegvloeien**. Hierdoor ontstaat een laag **waterig** papier

Opgave 6 – Spreekwoorden oefenen

Er bestaan veel spreekwoorden en uitdrukkingen met het woord 'papier'.

Zet de letter achter het spreekwoord op de juiste plaats en vind het verborgen woord!

*goede papieren hebben (r) | papieren kinderen (t) |
het is liefdewerk oud papier (n) | een papieren tijger (o) |
papier is geduldig (k) | dat loopt in de papieren (a)*

- k** niet wat geschreven staat, maar wat gebeurt, is belangrijk
- a** dat gaat veel geld kosten
- r** een goede kans maken
- t** hiermee bedoelt men de boeken die iemand geschreven heeft
- o** een dreiging op papier waar men niet bang voor hoeft te zijn
- n** vrijwilligerswerk

Het verborgen woord is: **k a r t o n**

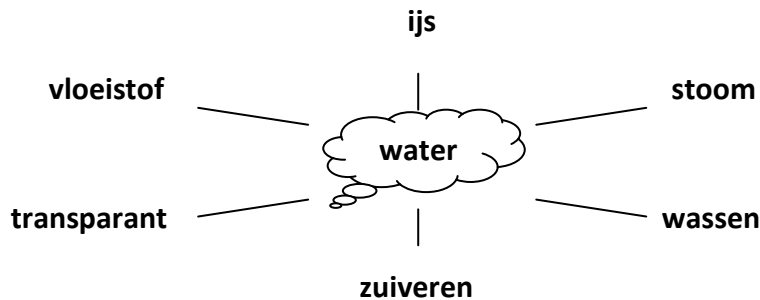

Water

Opgave 1 – Woordweb maken

Vul het woordweb in met woorden uit de tekst die passen bij het woord 'water'.

Opgave 2 – Puzzelen met woorden

Welk woord hoort waar? Kijk naar de omschrijvingen en vind het verticale woord.

oplossen | transparant | mineralen | woestijn | vloeibaar | natuurlijk | zout | riool

1. ander woord voor zilt, niet zoet
2. biologisch, afkomstig van planten, dieren of stenen in de aarde
3. een grote ondergrondse buis die vuil water afvoert
4. stromend
5. iets mengen met water waardoor het in het water verdwijnt
6. doorzichtig
7. uitgestrekt, kurkdroog gebied
8. natuurlijke stoffen die mensen, dieren en planten nodig hebben

			1	z	o	u	t		
2	n	a	t	u	u	r	l	i	j
			3	r	i	o	o	l	
				4	v	l	o	e	i
5	o	p	l	o	s	s	e	n	
				6	t	r	a	n	s
					p	a	r	a	n
			7	w	o	e	s	t	i
					j	n			
			8	m	i	n	e	r	a
					l	e	n		

Het verticale woord is: **z u i v e r e n**

Opgave 3 – Synoniemen en tegenstellingen oefenen

Welke woorden horen bij elkaar? Dat zijn synoniemen. Verbind!

materialen-----	spul -----	materie
giftig	gevaarlijk	kwaadaardig
put	bron	wel
reservoir	spaarbekken	vergaarbak
riool	afvoerkanaal	riolering
transparant	doorzichtig	doorschijnend

Opgave 4 – Spelling en woordbouw oefenen

Welke woorden vormen met elkaar een samenstelling? Verbind!

regen ----- ton

milieu	vervuiling	bron	water
zee	spiegel	afvoer	buis
regen	bui	dicht	bij
water	druppel	spaar	bekken

Opgave 5 – Gatenteksten en zinsbouw oefenen

Lees bladzijde 8 uit je boek.

Welk woord hoort nu waar? Let op: de betekenis van de zin moet gelijk blijven.

ijs | vaste | vriest | vorm | wijzigt

Het water dat je drinkt heeft geen vaste **v o r m**. Maar water kan ook een **v a s t e** stof zijn. **I J s** is zo'n vaste stof. Water **w i j z i g t** in ijs als het **v r i e s t**.

Opgave 6 – Spreekwoorden oefenen

Er bestaan veel spreekwoorden en uitdrukkingen met het woord 'water'.

Zet de letter achter het spreekwoord op de juiste plaats en vind het verborgen woord!

dat staat als een paal boven water (e) | het water komt mij tot de lippen (f) | geld als water verdienen (v) | als een boer niet zwemmen kan, dan ligt het aan het water (l) | geen water is hem te diep (t) | het kind met het badwater weggooien (o) | zij lijken als twee druppels water op elkaar (o) | iemand een steek onder water geven (i) | zo vlug als water (s)

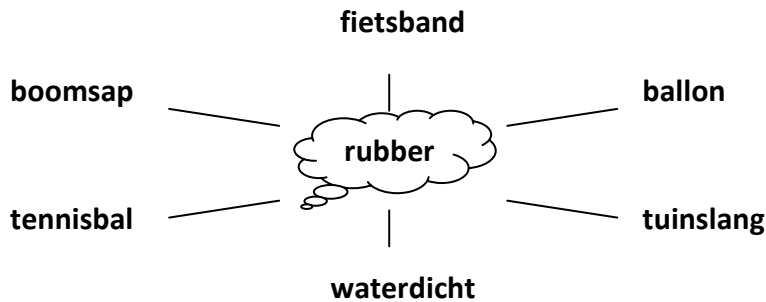
v	heel rijk worden
l	hij heeft er altijd wel een verklaring voor waarom hem iets niet lukt
o	sprekend op elkaar lijken
e	er is geen twijfel mogelijk
i	een spottende opmerking maken
s	heel snel en beweeglijk zijn
t	hij durft alles
o	het goede samen met het slechte weggooien
f	grote problemen hebben

Het verborgen woord is: **v l o e i s t o f**

Rubber

Opgave 1 – Woordweb maken

Vul het woordweb in met woorden uit de tekst die passen bij het woord 'rubber'.

Opgave 2 – Puzzelen met woorden

Welk woord hoort waar? Kijk naar de omschrijvingen en vind het verticale woord.

isolatie | elastisch | nuttig | fabriek | waterdicht | schuimrubber | magnetisch

1. geen water doorlatend
2. een plek waar dingen worden gemaakt met behulp van machines
3. zinvol, geschikt
4. iets dat makkelijk uitgerekt kan worden en weer in de oorspronkelijke staat terugkomt
5. rubber waarin miljoenen kleine luchtbelletjes verwerkt zijn
6. materiaal dat gebruikt wordt om warmte of elektriciteit niet door te laten
7. de kracht waarmee een stuk ijzer alles wat van ijzer is, aantrekt

				1	w	a	t	e	r	d	i	c	h	t		
2	f	a	b	r	i	e	k									
				3	n	u	t	t	i	g						
			4	e	l	a	s	t	i	s	c	h				
			5	s	c	h	u	i	m	r	u	b	b	e	r	
								6	i	s	o	l	a	t	i	e
7	m	a	g	n	e	t	i	s	c	h						

Het verticale woord is: **w e t s u i t**

Opgave 3 – Synoniemen en tegenstellingen oefenen

Welke woorden horen bij elkaar? Dat zijn synoniemen. Verbind!

<i>materiaal</i>	-----	<i>spul</i>	-----	<i>materie</i>
elastisch		rekbaar		veerkrachtig
grip		houvast		vastigheid
groef		insnijding		keep
nuttig		bruikbaar		zinvol
waterdicht		waterproef		lekvrij

Opgave 4 – Spelling en woordbouw oefenen

Welke woorden vormen met elkaar een samenstelling? Verbind!

rubber-----plantage

rek	baar	aard	olie
schuim	rubber	zee	bodem
voor	werp	loop	vlak
transport	band	tennis	bal
water	dicht	hand	vat
boom	stam	tuin	slang

Opgave 5 – Gatenteksten en zinsbouw oefenen

Lees bladzijde 4 uit je boek.

Welk woord hoort nu waar? Let op: de betekenis van de zin moet gelijk blijven.

verscheidene | elastisch | eveneens | kunststof | biologisch

Rubber is **elastisch** materiaal. **Verscheidene** dingen zijn gemaakt van **biologisch** rubber.

Rubber wordt **eveneens** gemaakt van **kunststof**.

Opgave 6 – Spreekwoorden oefenen

Er bestaan veel spreekwoorden en uitdrukkingen met het woord 'stof' en 'kleren'.

Zet de letter achter het spreekwoord op de juiste plaats en vind het verborgen woord!

voor iemand door het stof kruipen (b) | kort van stof zijn (e) | dat doet veel stof opwaaien (f) | in het stof bijten (a) | kleren maken de man (k) | dat gaat je niet in de koude kleren zitten (i) | hij is een klerenkast (r)

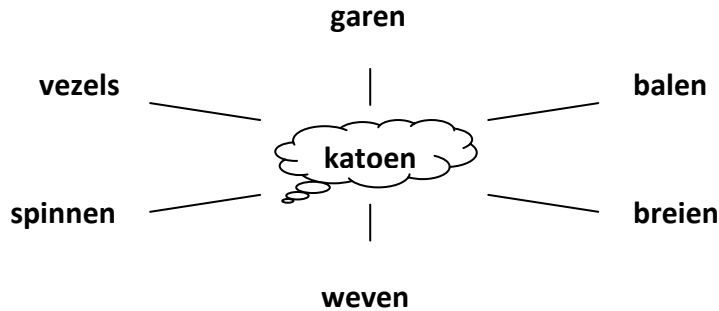
- f** daar wordt veel over gepraat
- a** verliezen
- b** erg onderdanig zijn
- r** hij is een grote, sterke man
- i** dat trek je je heel erg aan
- e** met weinig woorden
- k** de wijze waarop je bent aangekleed, kan erg belangrijk zijn

Het verborgen woord is: **f a b r i e k**

Katoen

Opgave 1 – Woordweb maken

Vul het woordweb in met woorden uit de tekst die passen bij het woord 'katoen'.

Opgave 2 – Puzzelen met woorden

Welk woord hoort waar? Kijk naar de omschrijvingen en vind het verticale woord.

baal | kneuzen | garen | breien | katoenplant | ton | sorteren | jurk | kledingstuk | vezeltje

1. duizend kilo
2. een grote zak van jute of linnen waarin iets wordt bewaard of vervoerd
3. uitzoeken
4. iets stuk maken door er op te drukken
5. dameskledingstuk
6. een draad die gemaakt is door verschillende vezels in elkaar te draaien
7. met kleren te maken hebbend
8. stoffen maken door lusjes garen met elkaar te verbinden met behulp van naalden
9. een hele dunne draad van een stof
10. de plant die de grondstof voor katoen levert

1	t	o	n																
	2	b	a	a	l														
3	s	o	r	t	e	r	e	n											
4	k	n	e	u	z	e	n												
	5	j	u	r	k														
	6	g	a	r	e	n													
	7	k	l	e	d	i	n	g	s	t	u	k							
	8	b	r	e	i	e	n												
9	v	e	z	e	l	t	j	e											
	10	k	a	t	o	e	n	p	l	a	n	t							

Het verticale woord is: **n a t u u r l i j k**

Opgave 3 – Synoniemen en tegenstellingen oefenen

Welke woorden horen bij elkaar? Dat zijn tegenstellingen. Verbind!

<i>natuurlijk</i> ----- <i>onnatuurlijk</i>			
opbouwen	afbreken	aantrekken	afstoten
speciaal	gewoon	uitpakken	inpakken
aanbrengen	verwijderen	verbinden	losmaken

Opgave 4 – Spelling en woordbouw oefenen

Welke woorden vormen met elkaar een samenstelling? Verbind!

<i>thee</i> ----- <i>doek</i>			
katoen	plant	weef	getouw
vaat	werk	oogst	machine
tafel	laken	hand	doek
spijker	broek	verf	bad

Opgave 5 – Gatenteksten en zinsbouw oefenen

Welk woord hoort waar?

garen | spinnen | stroom | ton | vezels

Van de meeste katoen wordt **g a r e n** gemaakt. Het maken van katoendraden wordt **s p i n n e n** genoemd. Alle balen bij elkaar wegen meer dan een **t o n**.

Met een machine die op **s t r o o m** werkt, worden de **v e z e l s** gescheiden van de zaden.

Opgave 6 – Spreekwoorden oefenen

Er bestaan veel spreekwoorden met het woord 'draad', 'katoen' of 'spinnen'.

Zet de letter achter het spreekwoord op de juiste plaats en vind het verborgen woord!

van katoen geven (o) | met hem is 't moeilijk garen spinnen (c) | ergens garen bij spinnen (s) | het is goed spinnen van andermans garen (o) | hij spint er zijde bij (o) | tot op de draad versleten (p) | zijn leven hangt aan een zijden draad (m) | de draad weer oppakken (i) | de draad kwijt zijn (r) | tegen de draad ingaan (c)

- m** hij verkeert in groot gevaar
- i** weer aan het werk gaan
- c** dwars liggen
- r** niet meer weten hoe het verder moet
- o** iemand straffen
- s** ergens beter van worden
- c** hij is moeilijk in de omgang
- o** geld van iemand anders uitgeven
- o** hij heeft er voordeel van
- p** kleding die helemaal versleten is

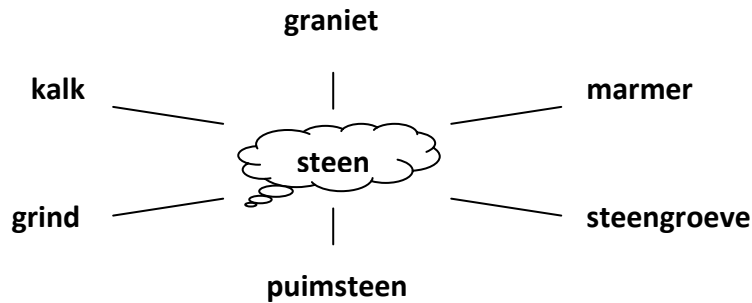

Het verborgen woord is: **m i c r o s c o o p**

Steen

Opgave 1 – Woordweb maken

Vul het woordweb in met woorden uit de tekst die passen bij het woord ‘steen’.

Opgave 2 – Puzzelen met woorden

Welk woord hoort waar? Kijk naar de omschrijvingen en vind het verticale woord.

vulkaan | graniet | cement | kalk | ravijn | teer | sieraden | aardkorst | groeve

1. een stof die gebruikt wordt om stenen op elkaar te metselen
2. een afgrond
3. een vuurspuwende berg
4. een zwarte, kleverige stof
5. een open plek waar delfstoffen worden gewonnen
6. de buitenste, harde laag van de aarde
7. een zachte, witte steensoort
8. versierselen
9. hardsteen

	1	c	e	m	e	n	t												
	2	r	a	v	i	j	n												
3	v	u	l	k	a	a	n												
	4	t	e	e	r														
	5	g	r	o	e	v	e												
	6	a	a	r	d	k	o	r	s	t									
	7	k	a	l	k														
	8	s	i	e	r	a	d	e	n										
	9	g	r	a	n	i	e	t											

Het verticale woord is: **mineralen**

Opgave 3 – Synoniemen en tegenstellingen oefenen

Welke woorden horen bij elkaar? Dat zijn tegenstellingen. Verbind!

hard-----*zacht*

natuurlijk	kunstmatig	maken	breken
fijn	grof	vloeibaar	vast
scherp	bot	diep	ondiep

Opgave 4 – Spelling en woordbouw oefenen

Welke twee woorden vormen met elkaar een samenstelling? Verbind!

bouw-----*steen*

aard	korst	schoolbord	krijt
rivier	bedding	vracht	wagen
steen	soort	tuin	muren
kalk	steen	beeld	houwer
vulkaan	uitbarsting	uitlaat	gassen

Opgave 5 – Gatenteksten en zinsbouw oefenen

Lees bladzijde 5 uit je boek.

Welk woord hoort nu waar? Let op: de betekenis van de zin moet gelijk blijven.

fabriceren | verder | het maken | versieringen | nuttig

Steen is een heel **nuttig** materiaal. We gebruiken steen bij het **fabriceren** van huizen en **het maken** van wegen.

We gebruiken het **verder** voor het maken van **versieringen**.

Opgave 6 – Spreekwoorden oefenen

Er bestaan veel spreekwoorden en uitdrukkingen met het woord 'steen'.

Zet de letter achter het spreekwoord op de juiste plaats en vind het verborgen woord!

op een steenworp afstand (u) | een huishouden van Jan Steen (u) | zwemmen als een baksteen (j) | steenrijk zijn (k) | steen en been klagen (i) | hij rookt als een schoorsteen (l) | hij is niet van steen (t) | iemand laten vallen als een baksteen (n) | een ezel stoot zich in 't gemeen, geen twee keer aan dezelfde steen (r) | zijn steentje bijdragen (a)

n	iemand onverwacht aan zijn lot overlaten
a	meehelpen
t	hij heeft ook gevoelens
u	vlakbij
u	een slordig huishouden
r	wie slim is maakt niet twee keer dezelfde fout
l	hij rookt erg veel
i	hevig mopperen
j	niet kunnen zwemmen
k	erg veel geld hebben

Het verborgen woord is: **n a t u u r l i j k**